

оригинала. Благодарение на падежната система чешкият език дава повече възможности за промяна на синтактичните връзки в изречението, което по принцип е по-характерно обаче за прозата. В Ч2 са дадени епитети в отрицателна форма, образувани подобно на останалите славянски езици с префикс за отрицание *bez* (без). Този превод също запазва ритъма и римата, но за сметка на промяната в значението на текста. Става въпрос за творческа промяна, която обаче се доближава до *шум във веригата* (терминът е на чешкия теоретик на превода Иржи Леви⁶). В първата строфа например е добавено наречието *mrtvě* = *мъртво* пред причастието *držímající* = *спящи*, отнасящо се до водите. Никъде в оригинала не е посочено, че водите са *мъртво спящи*.

Ч3 е също с определено творческа нагласа по отношение на избора на епитети към водите, като същевременно очевидно успява да се доближи семантично до Яворовия замисъл на творбата и запазва мелодията и римата на оригинала. *Безбрежни* е преведено с *nekonečné*, което означава *безкрайни*, а *бездънни* със *sklené*, което би следвало да бъде разпознато като *стъклени*. Поставени в контекста на Яворовата естетика на нирванното възприятие, на пръв поглед отдалечаващите се от семантиката на оригинала епитети стават разбираеми. Преводачката се е стремяла да се доближи до чисто сетивното възприятие на този мотив, подсилено от следващото определение към водите, а именно *призывно прохладни*. Стъклото като химичен елемент конотира до голяма степен *студ*, *прохлада*, както и *прозрачност*, *бездънност*. За да запази римата на оригинала, авторката на превода е повторила съществителното *води* три пъти вместо два, като по този начин си е набавила, без да променя цялостния смисъл на строфата, липсващите две срички в чешкия текст от членуването на епитетите.

Словашкият превод на Вера Прокешова също запазва римата на оригинала, като преводните конструкции не се различават от тези на чешките преводи. Интересно е да се отбележи римата във втория стих, която е постигната (както и в някои от чешките преводи) благодарение на конструкцията предлог *bez* + съществително име в родителен падеж *brehov*. Окончанието *-ov* за същ. име от м.р. в мн.ч. е характерно само за словашки език от славянските езици и се транскрибира на български като *-оу*, а не първоначално видимото според графичните знаци *ов*. А това е позволило на преводачката да го римува изключително пълнозвучно с *nádejou* от третия стих на втората строфа.

Всички преводи с изключение на С1 запазват повторението на епитетите към води в трите строфи, което е един от ефектните замисли на

⁶ Levý, J. *Umění překladu*. Praha, 1987.